

פקודת הבחירות לאסיפה המכוננת

מס' 12 לשנת תש"ט—1948

מועצת המדינה הזמנית מחוקקת בזה לאמור:

פרק ראשון: הוראות יסוד

1. מועד הבחירות
הבחירות לאסיפה המכוננת של מדינת ישראל תיערכנה במועד שתחליט עליו מועצת המדינה הזמנית; המועד יפורסם בעתון הרשמי לפחות 54 יום לפני יום הבחירות.
2. שטח הבחירות ואזורי בחירות
(א) הבחירות תיערכנה בכל השטח שחל עליו משפט מדינת ישראל.
(ב) לצרכי ספירת הקולות וחישוב התוצאות ייחשב כל שטח הבחירות לאזור אחד, אולם לצרכי הכנת הבחירות וההצבעה תקפץ ועדת הבחירות המרכזית אזורי בחירות ואזורי קלפי.
3. שיטת הבחירות
(א) הבחירות תהיינה כלליות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות.
(ב) ההצבעה היא בעד רשימות מועמדים שפורסמו על ידי ועדת הבחירות המרכזית בהתאם לסעיף 25 לפקודה זו.
4. הזכות לבחור
הזכות לבחור תהיה לכל אדם, גבר ואשה, שמלאו לו 18 שנה עד יום כ"ט בכסלו תש"ט (31 בדצמבר 1948) ואשר היה בשטח הבחירות ביום ו' בחשוון תש"ט (8 בנובמבר 1948) ונרשם, עד יום כ"ח בחשוון תש"ט (30 בנובמבר 1948), ברישום התושבים לפי תקנות שעת-חרום (רישום תושבים), תש"ח—1948, ושמו נכלל ברשימת בוחרים; אך אלה לא תהיה להם זכות לבחור:
(1) תייר;
(2) חולה רוח;
(3) אדם הנמצא במועד הבחירות מחוץ לשטח הבחירות;
(4) אדם הנמצא במועד הבחירות בבית כלא.
5. הזכות להיבחר
הזכות להיבחר תהיה לכל אדם, גבר ואשה, שמלאו לו 21 שנה עד יום כ"ט בכסלו תש"ט (31 בדצמבר 1948) ואשר —
(א) רשאי לבחור בהתאם לסעיף 4 לפקודה זו; או
(ב) נמצא מחוץ לשטח הבחירות ויש בידו דרכון של מדינת ישראל או אשרה לשוב לישראל.
אולם העובדה שאדם נמצא במועד הבחירות בבית כלא לא תשלול ממנו את הזכות להיבחר.
6. חילולים
חייל בצבא-הגנה לישראל זכאי לבחור אם נתקיים בו תנאי סעיף 4 לפקודה זו, וזכאי להיבחר אם נתקיימו בו תנאי סעיף 5 לפקודה זו.
7. פקירי ממשלה ופקירי ממשלה
פקירי ממשלה, לרבות שוטרים שנתקיימו בהם תנאי הסעיפים 4 ו-5 לפקודה זו, רשאים לבחור ולהיבחר, אולם משנכלל שמו של פקיר ממשלתי באחת מרשימות המועמדים, תופסק עבודתו בממשלה מיום פרסום הרשימה על ידי ועדת הבחירות המרכזית עד מועד הבחירות, ואם נבחר — עד שחל מהיות ציר באספה המכוננת.

8. מספר הצירים באספה המכוננת יהיה 120. מספר הצירים
9. האספה המכוננת תתכנס לא יאוחר מ-10 ימים אחרי פרסום תוצאות הבחירות בהתאם לסעיף 34 לפקודה זו, ביום ובמקום שייקבעו על ידי נשיאות מועצת המדינה הזמנית בהזמנה שתישלח לצירים. מועד התכנס האסיפה המכוננת

פרק שני: ועדות בחירות

10. (א) לביצוע הבחירות על פי פקודה זו תבחר מועצת המדינה הזמנית בוועדת בחירות מרכזית. מקום מושבה של הוועדה יהיה תל-אביב. (ב) ועדת הבחירות המרכזית תהיה של תשעה עשר חברים, נציגי כל הסיעות שבמועצת המדינה הזמנית בשים לב למספר חבריהן; לכל חבר הוועדה יהיה ממלא מקום קבוע שאף הוא ייבחר על ידי מועצת המדינה הזמנית. (ג) הרכבה של ועדת הבחירות המרכזית יפורסם בעתון הרשמי לפחות 50 יום לפני מועד הבחירות. ועדת הבחירות המרכזית: בחירתה והרכבה
11. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייבחר על ידי שופטי בית המשפט העליון מתוך שופטי בית משפט זה, וזה נוסף על תשעה עשר החברים וממלאי מקומם הנזכרים בסעיף 10(ב) לפקודה זו. (ב) אחד מחברי ועדת הבחירות המרכזית ייבחר על ידה לסגן יושב ראש הוועדה. ועדת הבחירות המרכזית: יושב ראש וסגן יושב ראש
12. תקציבה של ועדת הבחירות המרכזית ייקבע על ידי החלטת מועצת המדינה הזמנית על פי הצעת הוועדה שתובא בפני המועצה על ידי שר הפנים. ועדת הבחירות המרכזית: תקציב
13. (א) ועדת הבחירות המרכזית תמנה בכל אזור בחירות ועדת בחירות אזורית, ובכל אזור כלפי — ועדת קלפי. הוועדות האזוריות וועדות הקלפי תפעלנה לפי הוראות הוועדה המרכזית. (ב) חברי ועדת בחירות אזורית יהיו אנשים הרשאים לבחור באותו אזור בחירות, ומספרם והרכבם הסיעתי יהיה כשל הוועדה המרכזית; לכל חבר יהיה ממלא מקום קבוע שאף הוא יתמנה על ידי הוועדה המרכזית. (ג) חברי ועדת קלפי יהיו אנשים הרשאים לבחור באותו אזור בחירות; מספרם יהיה משלושה עד תשעה, וכל אחד מהם ייצג סיעה אחרת מבין הסיעות שבמועצת המדינה הזמנית; לכל חבר יהיה ממלא מקום קבוע שאף הוא יתמנה על ידי הוועדה המרכזית; המועמדים לוועדות הקלפי ולממלאי מקומם יוצעו לוועדה המרכזית בכל אזור בחירות על ידי הוועדה האזורית. (ד) הרכבן של הוועדות האזוריות וועדות הקלפי יפורסם בתחום אזוריהן בצורה המקובלת לגבי פרסום מודעות של הרשויות המקומיות שבאותו מקום, הרכבן של הוועדות האזוריות — לפחות 43 יום לפני מועד הבחירות, והרכבן של ועדות הקלפי — לפחות 40 יום קודם. ועדות אזוריות וועדות קלפי
14. חברי מועצת המדינה הזמנית ופקירי ממשלה, לרבות שוטרים, אינם יכולים להיות חברים או ממלאי מקום של חברים בוועדה המרכזית, בוועדות אזוריות או בוועדות קלפי. פסיקות מחברות בוועדת בחירות

סנין והחלטות
בועדות הבחירות

15. (א) לקבלת החלטות בועדה המרכזית ובוועדות האזוריות תספיק נוכחותם של ששה חברים וביניהם היושב ראש או סגנו, ובוועדות הקלפי — לא פחות ממחצית החברים וביניהם היושב ראש או סגנו; בתנאי שהודעה על קיום הישיבה ניתנה לכל החברים וממלאי מקומם.
- (ב) קבלת החלטות בועדה המרכזית, בועדות האזוריות ובוועדות הקלפי תהיה ברוב דעות; לשם קביעת הרוב ייחשבו הנמנעים מהצבעה כנעדרים מהישיבה; היו הדעות שקולות — תכריע דעתו של היושב ראש או סגנו.
- (ג) בישיבות הועדה המרכזית, הועדות האזוריות וועדות הקלפי רשאים להשתתף, כמשקיפים, נציגים של רשימות מועמדים שאינן מיוצגות באותה ועדה; נציגים אלה יהיו —
- (1) בועדה המרכזית — בא כוח הרשימה או ממלא מקומו;
- (2) בועדות האזוריות ובוועדות הקלפי — אנשים שיורשו לכך בכתב על ידי בא כוח הרשימה או ממלא מקומו.

פרק שלישי: רשימות בוחרים

הכנת רשימות
בוחרים

16. (א) משרד רישום התושבים יכין, על יסוד רישום התושבים האמור, רשימות האנשים שלפי גילם ולפי מועד היותם בשטח הבחירות ומועד רישומם ברישום התושבים הם רשאים לבחור. רשימות אלה תשמשנה רשימות בוחרים לצרכי פקודה זו לאחר שתתקנה לפי סעיף 19 לפקודה זו.
- (ב) כל רשימת בוחרים ונכיל את שמות המשפחה של הבוחרים לפי סדר האלף-בית העברי, את שמו הפרטי של כל בוחר, שם אביו, גילו, מקום מגוריו, ומספר פנקס הזהויה שניתן לו על סמך רישום התושבים.
- (ג) לכל אזור קלפי תוכן רשימה נפרדת של הבוחרים שנרשמו ברישום התושבים כיושבי אותו אזור. הרשימה לא תכלול יותר מ-1000 בוחרים, אולם באישור ועדת הבחירות המרכזית אפשר להעלות את המספר עד 1200.

הצגת רשימות
בוחרים

17. (א) רשימות הבוחרים תוצגנה, כל אחת בתחום אזור הקלפי שלה, 12 שעות בכל יום מן היום ה-39 עד היום ה-32 לפני מועד הבחירות, למען יוכל כל דורש לעיין בהן.
- (ב) מקום ההצגה ושעות העיון יפורסמו על ידי ועדות הקלפי בכל אזור קלפי בצורה המקובלת לגבי פרסום מודעות של הרשות המקומית שבאותו מקום.

ערעור על
רשימות בוחרים

18. (א) רשאי אדם לערער על רשימת בוחרים בטענה —
- (1) ששמו נעדר מן הרשימה שלא כדין;
- (2) ששמו של אדם אחר נכלל ברשימה שלא כדין.
- (ב) הערעור יוגש בכתב, 32 יום לפחות לפני מועד הבחירות, לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצאת הקלפי שאליה קשורה אותה רשימת בוחרים.
- (ג) היה הערעור מכון נגד הכללת שם של אדם אחר ברשימת הבוחרים, יימסר לאדם זה העתק מכתב הערעור יחד עם הודעת בית המשפט על היום והשעה של שמיעת הערעור לפחות 48 שעות לפני הדיון בערעור.

(ד) הדיון על ערעור לפי סעיף זה יהיה בפני שופט של בית המשפט המחוזי כדן יחיד; החלטתו תהיה סופית, ואין לערער עליה בפני כל בית משפט או מוסד שהוא.

19. (א) ועדת הקלפי תתקן את רשימת הבוחרים בהתאם להחלטות בית המשפט לפי סעיף 18 לפקודה זו, ותציג את הרשימה המתוקנת לעיונו של כל דורש 12 שעות בכל יום מן היום ה-25 לפני מועד הבחירות.
(ב) הוראות סעיף קטן (ב) מסעיף 17 לפקודה זו חלות גם על הצגת רשימות הבוחרים המתוקנות.

20. (א) כל בוחר רשאי לבחור רק בקלפי אשר רשימת הבוחרים הקשורה אליה כוללת את שמו.
(ב) לא יאוחר מעשרה ימים לפני מועד הבחירות רשאי כל בוחר לבקש מיושב ראש ועדת הקלפי ששמו יימחק מרשימת הבוחרים שבה הוא נכלל, ולבקש מיושב ראש של ועדת קלפי באזור בחירות אחר ששמו יוכנס לרשימת הבוחרים של אזור קלפי זה, לאחר שנתקבל אישור בכתב מאת יושב ראש ועדת הקלפי הקודמת שאמנם שמו נמחק שם.

פרק רביעי: רשימות מועמדים

21. (א) כל רשימת מועמדים תכיל לא יותר מ-120 שמות של מועמדים, ערוכים זה מתחת לזה ומסומנים כל אחד במספר סידורי; היא תפרט את שם המשפחה של כל מועמד, שמו הפרטי, גילו, משלח ידו וכתבתו.
(ב) שמו של מועמד יכול להיכלל רק ברשימת מועמדים אחת.
22. (א) רשימת מועמדים צריכה להיחתם לפחות על ידי 250 בעלי זכות לבחור. החותמים רשאים לציין שני אנשים, אחד כבא-כוח רשימת המועמדים ואחד כממלא מקומו. באין ציון כזה ייחשב האדם החתום במקום הראשון כבא-כוח רשימת המועמדים, והשני — כממלא מקומו.
(ב) לרשימת המועמדים יש לצרף הסכמה בכתב מאת כל מועמד ששמו נכלל ברשימה. מועמד שהסכים בכתב להכללת שמו בשתי רשימות מועמדים או יותר, יימחק שמו על ידי ועדת הבחירות המרכזית מכל הרשימות.
(ג) החותמים רשאים לכנות את רשימתם בכינוי להבדיל אותה מרשימות מועמדים אחרות.
(ד) רשימות מועמדים יש להגיש לוועדת הבחירות המרכזית לפחות 23 יום לפני מועד הבחירות.
(ה) הוועדה המרכזית תאשר בכתב את קבלת הרשימות. בקבלה יצוין שמו של בא-כוח הרשימה וממלא מקומו, כינוי הרשימה (אם ניתן) והיום והשעה של קבלתה.

23. הוגשה לוועדת הבחירות המרכזית רשימת מועמדים שלא בהתאם לסעיפים 21 ו-22 לפקודה זו, תודיע הוועדה על הליקויים, לבא כוח הרשימה ולממלא מקומו, והם יהיו רשאים לתקן את הליקויים תוך 3 ימים מיום קבלת ההודעה.